

Ads by AntiAdblock

MIMOŘÁDNÁ ZPRÁVA

x

Šéf unijní diplomacie: Rusko v Mariupolu páchá válečné zločiny, zabijí úplně všechny[Sdílet fotogalerii](#)

To se mi líbí

Holohlavé lidství. Krásná výstava připomíná osmdesátiny malíře Jiřího Sopka

Foto: ČTK

Ads by AntiAdblock

Magdalena Čechlovská

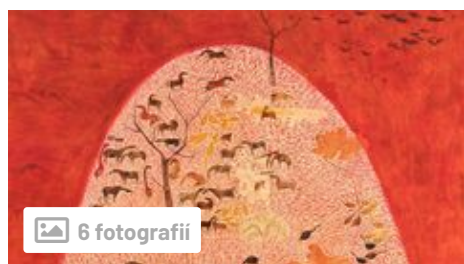
16. 3. 2022 11:53

Jiří Sopko, malíř, který míchá "jedovaté" barvy tak, že působí harmonicky, v únoru oslavil osmdesátiny. Pražské Museum Kampa teď jubileum připomíná velkou retrospektivou. Potrvá do 29. května.

Velká plátna, triptychy, malé akvarely a také jedna socha, jež mapují [Sopkovu](#) tvorbu od roku 1968 do současnosti, jsou rozprostřeny do tří pater.

Historický prostor budovy Sovových mlýnů nenabízí tak velkorysý interiér jako Galerie Rudolfinum, kde se před 15 lety konala autorova [poslední velká výstava](#), nebo Jízdárna Pražského hradu, kde oslavil šedesátiny. Autoři nynější přehlídky museli pečlivě vybírat a hodně "škrtat". Výsledkem je však krásná, promyšlená přehlídka. "Mohlo by být deset retrospektiv," říká kurátorka Linda K. Sedláková z Galerie Gema, jež malíře zastupuje už 30 let.

Související

**Zrození světa i jeho konec.
Malířka Radka Bodzewicz
ovládá štětec i virtuální
malbu**

Podle ní Jiří Sopko vytvořil celkově přes tisícovku obrazů a soch. Tomu odpovídal i původní výběr děl, který byl dvojnásobný. "Mnoho skvělých obrazů jsme museli vynechat, byl to boj s prostorem," dodává druhý autor výstavy Jan Skřivánek, od loňského září šéfkurátor [Musea Kampa](#).

Velká přísnost při výběru se osvědčila, nezdá se, že by něco podstatného chybělo, výstava i tak působí velkolepě. I když luxusu jediné malby na velké, holé ploše se tu nedostává snad žádnému obrazu Sopka, jehož obří formáty a výrazná barevnost vybízejí přesně k takové instalaci, nevádí to. Místo bombastického účinku, při kterém má ale divák pocit, že nachodí kilometry, vystupují do popředí souvislosti mezi díly. Suverénní opanování zářivých barev je někdy intenzivnější, jindy malby působí o poznání "tišeji" ve prospěch zobrazeného motivu. Postavy na počátku tvorby téměř realistické se stávají symbolickými holohlavými figurami, představující zkoušené lidství v

adsuranim svete.

Rybník při západu

Tato retrospektiva většinou neplyne chronologicky. Hlavně v přízemí Musea Kampa, které nabízí největší divácký odstup, se víc než na časový původ díla kouká na jeho formát.

Právě tady jsou představeny největší obrazy jako Dámičky (opět), dvojice kráčeících nahých žen namalovaná v roce 1972, triptych Rudá lázeň z roku 1990 nebo Velké koupání. Silueta, jejíž poprsí přechuhuje horní okraj obrazu z roku 1992, se ráchá ve zlatavé vodě evokující rybník při západu slunce.

Jiří Sopko: Dámičky (opět), 1972, olej, plátno, 200 x 180, Galerie Gema. | Foto: Museum Kampa

Sluneční odlesky na hladině představují pravidelně uspořádané žluté linky, kterými se nejspíš inspirovali architekti výstavy Tomáš Džadoň a Lynda Zein. Do prostoru přidali několik závěsných přepážek ze žlutých latí. Ty působí jako zvětšený motiv obrazu a také slouží místo klasické paneláže. Na rozdíl od ní je stěna z latí prodyšná a opticky příliš nezmenšuje už tak nevelké místnosti muzea.

V prvním patře jsou obrazy na rozdíl od přízemí řazeny chronologicky. "Hledali jsme působivé celky," říká šéfkurátor Skřivánek, podle něhož se časová posloupnost ukázala jako nejvhodnější klíč.

Nejstarší plátno výstavy, Tajemství (Opice s čepicí) z roku 1968, zapůjčila Národní galerie. "O zápůjčce jsme museli vyjednávat, Národní galerie s tím obrazem počítá do nové stálé expozice poválečného umění do Veletržního paláce. Ta bude otevřena až v listopadu, takže nám obraz nakonec půjčili," líčí Skřivánek.

I když Sopko má mnoho vydařených obrazů i staršího data, autoři retrospektivy zvolili jako hraniční právě rok 1968. "Vnímáme Jiřího Sopka coby reprezentanta generace, která vstupuje na scénu až za normalizace. Rok 1968 je navíc nejen dějinným mezníkem, ale i osobním předělem v Sopkově životě," míní kurátor.

„Pořád si myslím, že to nejlepší teprve namaluji,“ říká čerstvě osmdesátiletý Jiří Sopko. | Foto: ČTK

Malíř dokončil studia na pražské Akademii výtvarných umění v roce 1966, kulturní uvolnění 60. let tak zažil jako student a bezprostředně po srpnové okupaci ještě strávil několik měsíců na stipendijních pobytech na Kypru a ve Francii. Roku 1970 měl v pražské Nové síni první samostatnou výstavu, která se na více než desetiletí také stala poslední.

Zatímco umělci o generaci starší našli v době normalizace uplatnění hlavně v užité grafice, Jiří Sopko se stejně jako jeho vrstevníci živil restaurováním památek. Tvořit ale nepřestal, i když se musel vypořádat s omezením.

Malba na pytli

" Sopko nemohl vystavovat, ani neměl pořádný materiál, tak zakoupil jutové pytle, které použil jako malířská plátna," ukazuje kurátorka na čtyři menší obrazy z počátku 80. let, do jejichž struktury a barevnosti se promítá hrubý tmavý podklad. Jutových děl vzniklo asi deset.

Na sousední stěně jsou tři další menší formáty s vročením 1984. Víc než vystavenou trojici v tom roce zřejmě Sopko nenamaloval. "Tehdy vrcholila osobní krize a toto jsou jediná známá díla z toho roku," upozorňuje Sedláková.

Podle ní na umělce dolehly dobové poměry, všechny jeho výstavy cenzuroři hned po nainstalování zavřeli.

Obrázek *Hlava za řekou* reflektuje malířovu krizi z 80. let, kterou řešil skleničkou. |

Foto: Museum Kampa

Tvořit mohl jen do šuplíku, navíc se obtížně dostával k malířskému materiálu. "Svou velkou skepsi řešil skleničkou," říká kurátorka a její slova potvrzuje prostřední z obrazů nazvaný *Hlava za řekou*. Na zobrazené hlavě jsou vyskládané lahve. "Je to pomyslný druhý břeh, na který se snaží dostat," myslí si Sedláková.

Ze závislosti na alkoholu se Jiří Sopko dostal po léčbě v 80. letech. I to reflektuje jeden z vystavených obrazů, podle léku proti závislosti na alkoholu nazvaný *Antabus*. Akvarel z roku 1986 zachycuje postavu s otevřenými ústy a napřaženou rukou. Na holé hlavě mu spočívá zřejmě pilulka, na rameni sedí pestrobarevný ptáček.

Jiným plátnem "s příběhem" jsou *Tukani*, které vlastnil sochař Karel Nepraš. S ním Sopko mnoho let sdílel ateliér. "Pojilo je až bratrské přátelství," popisuje Sedláková. "Jeden čas se dost ovlivňovali, motivy jednoho se objevily v tvorbě druhého."

Nejnovější práce Jiřího Sopka lze vidět ve třetím patře Museu Kampa. Většinou akrylové malby bez figur často znázorňují geometrické tvary. Dominantní zůstává hra s barvou. Výstavou se prolínají také autorovy citáty jako "Pořád si myslím, že to nejlepší teprve namaluji".

Jiří Sopko: Cesta, 2013, akryl na plátně, Galerie Gema. | Foto: Museum Kampa

Jiří Sopko je rovněž výrazným pedagogem. Od roku 1990 na pražské Akademii výtvarných umění vedl ateliér malby, v jehož čele stál až do roku 2016. Mezi jeho někdejší studenty patří Robert Šalanda, Miroslav Polách, Filip Černý nebo Alice Nikitinová.

"Sopko byl dobrým učitelem, nevnucoval studentům svůj styl. A je také oblíbený, na jeho narozeninovou oslavu přišlo asi šedesát bývalých žáků," poznamenává Linda Sedláková. Jiří Sopko byl také dvakrát zvolen rektorem Akademií výtvarných umění, řídil ji v letech 2003 až 2010.

Výstava

Jiří Sopko: Retrospektiva

Museum Kampa, Praha, výstava potrvá do 29. května.

 Prohlédnout si 24 fotografií

[↪ Sdílet fotogalerii](#) ▼

Pokud jste v článku zaznamenali chybu nebo překlep, dejte nám, prosím, vědět prostřednictvím [kontaktního formuláře](#). Děkujeme!

Mohlo by vás zajímat

Ostravanka postupně poškodila patnáct aut. Toužila prý po kontaktu s policisty

Vstříc rekordní inflaci. Česko musí zvládnout pomoci Ukrajině i sobě

"Bojovat ve válce už nemůžu, tak aspoň běhám." Senioři v Kyjevě dodávají lidem odvahu

Trefte město na slepé mapě Česka. Vyzkoušejte si, jak dobře znáte vlastní zemi

[umění](#)[kultura](#)[Magazín.Aktuálně.cz](#)[Jiří Sopko](#)[Museum Kampa](#)[lifestyle](#)[výstava](#)[Recenze](#)[Praha](#)[malíř](#)[malba](#)

Ads by AntiAdblock

Ads by AntiAdblock

Nejnovější zprávy do e-mailu

zadejte e-mail

ODEBÍRAT

Přihlášením k newsletteru beru na vědomí, že mé osobní údaje budou zpracovány dle [Zásad ochrany osobních a dalších zpracovávaných údajů](#), a souhlasím se [Všeobecnými obchodními podmínkami](#) vydavatelství Economia, a.s.

Ads by AntiAdblock

Právě se děje

před 2 minutami

Ostravanka postupně poškodila patnáct aut. Toužila prý po kontaktu s policisty

Devětapadesátiletá žena automobily úmyslně poškozovala od loňského podzimu. Případ přitom vždy oznámila jako svědkyně.

Aktualizováno před 20 minutami

U Sloupu na Blanensku hoří více než hektar lesa, hasiči vyhlásili třetí stupeň poplachu

U Sloupu na Blanensku hoří více než hektar lesa, hasiči vyhlásili třetí stupeň požárního poplachu. Oheň likviduje asi 50 lidí, zásah komplikuje nepřístupnost terénu. Řekl to

před 34 minutami

Nejvyšší soud odmítl Okamurovo dovolání, Ústavu nezávislé žurnalistiky se musí omluvit

Nejvyšší soud odmítl dovolání předsedy SPD Tomia Okamury proti verdiktu, na jehož základě se musel omluvit Ústavu nezávislé žurnalistiky. Okamura po vydání kritického

Aktualizováno před 36 minutami

ŽIVĚ Šéf unijní diplomacie: Rusko v Mariupolu páchá válečné zločiny, zabijí úplně všechny

Ruskou vojenskou invazi na Ukrajinu sledujeme v online reportáži.

před 41 minutami

Nestojí o lidi, i když jim má pomáhat. Melíšková hraje svéráznou zdravotní sestru

Prohlédnout si 28 fotografií

před 42 minutami

Z Česka pomáhá Ukrajincům. Asi nám za to v Rusku hrozí vězení, ale nebojím se, říká

Ruska Ksenia Vaykhel, která z Česka posílá na Ukrajinu například plenky nebo léky, se bojí hlavně o svou rodinu, která v Rusku zůstala.

před 47 minutami

Šlofik po obědě je znak stárnutí, může být časným příznakem Alzheimerovy choroby

Nadměrné "šlofiky" jsou podle vědců spíše varovným příznakem než příčinou duševního úpadku.

[DALŠÍ ZPRÁVY](#)

[Tiráž](#) | [Napište nám](#) | [RSS](#) | [Hlavní zprávy do e-mailu](#)

[Centrum.cz](#) | [Atlas.cz](#) 1999 – 2022 © [Economia, a.s.](#) | [O nás](#) | [Všechny služby](#) | [Volná místa](#)

[Inzerce](#) | [Služby firmám](#) | [Všeobecné podmínky](#) | [Cookies](#) | [Nastavení soukromí](#) | [Ochrana osobních údajů](#) | [Zpracování osobních údajů](#) | [Audiovizuální mediální služby](#) | [Nápověda](#)

Jakékoliv užití obsahu, včetně převzetí článků je bez souhlasu [Economia, a.s.](#) zapovězeno.